

Objaśnienia do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Zgorzelec na lata 2025-2034

Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1530) wprowadziła obowiązek wieloletniego planowania finansowego, który jest uznawany za istotny element zarządzania finansami publicznymi. WPF jednostki samorządu terytorialnego jest wieloletnim planem finansowo rzeczowym ustalonym w formie uchwały organu stanowiącego. Przedstawione w niej wartości muszą wykazywać zgodność z analogicznymi wartościami ujętymi w uchwale budżetowej na dany rok budżetowy. Zgodnie z art. 227 ust. 1 ustawy WPF jest uchwalana na okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy prognozę kwoty długu, która stanowi część WPF sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. Rok 2034 jest ostatnim rokiem spłaty zaciągniętych przez Gminę Zgorzelec zobowiązań. W związku z tym wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2025 sporządzona została wieloletnia prognoza finansowa, która obejmuje lata 2025 – 2034 tj. rok budżetowy i lata wynikające z limitów wydatków na realizację przedsięwzięć wieloletnich. Ostatni rok jest rokiem, w którym nastąpi całkowita spłata zaciągniętych przez gminę zobowiązań.

Podjęcie uchwały przez radę gminy w sprawie przyjęcia WPF ma charakter obligatoryjny. Rada gminy podejmuje ją nie później niż uchwałę budżetową. Planowane wydatki na etapie wykonywania budżetu traktuje się jako nieprzekraczalne limity.

WPF powinna być realistyczna (art. 226 ust. 1 ustawy). Przyjęte w projekcie WPF wartości dochodów i wydatków oszacowane zostały w oparciu o analizę danych historycznych oraz uwzględniają okoliczności, które mają wpływ na ich poziom w poszczególnych latach prognozowania.

Relacja zrównoważenia dochodów i wydatków bieżących przedstawiona jest w Załączniku Nr 1 kolumna 7.1 i 7.2 – zgodnie z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

W Załączniku Nr 1 kolumna 8.1 do 8.4.1 przedstawione zostały w poszczególnych latach objętych prognozą wskaźniki spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych oraz informacja o spełnieniu przez gminę wskaźnika spłaty zobowiązań. Zgodnie z wymogiem ustawy o finansach publicznych wskaźniki spłaty długu w całym okresie zostały spełnione.

W załączniku nr 1 kolumna 10.1, 10.1.1 i 10.1.2 wykazano wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy. Są to wydatki bieżące i majątkowe na przedsięwzięcia wieloletnie realizowane w latach objętych prognozą. Zestawienie bieżących i majątkowych przedsięwzięć wieloletnich przedstawia Załącznik Nr 2 do uchwały.

Objaśnienia do Załącznika Nr 1

1. Dochody ogółem

Dochody ujmuje się w prognozie finansowej Gminy Zgorzelec na lata 2025– 2034 w podziale na dochody bieżące i majątkowe. Dochody szacuje się w oparciu o analizę posiadanych danych i przyjęte wskaźniki makroekonomiczne.

Dla lat 2026-2034 prognozą planowanych dochodów dokonano przez indeksację o wskaźnik będący pochodną założeń przyjętych w Wieloletnie Prognozie Finansowej Państwa na lata 2024-2027, a także w oparciu o wskaźniki wynikające z dynamiki średniorocznej inflacji, dynamiki realnej PKB oraz dynamiki realnej wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej.

Tym samym przyjęto, iż:

- dynamika realna PKB w latach 2025-2034 kształtować się będzie na poziomie między 3,40% a 2,00% (malejąco),
- dynamika średnioroczna inflacji wyniesie od 4,10% do 2,50% (malejąco),

- dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej od 2,80% do 2,40% (malejąco).

Plan dochodów na rok 2025 przyjęto w wysokości wynikającej z projektu budżetu gminy, tj. w kwocie 69.973.362,84 zł.

Planowane dochody ogółem w latach 2026-2034 będą wzrastały w przedziale od 2,00% do 4,00% rocznie.

Przy kalkulacji dochodów na kolejne lata objęte prognozą dokonana została analiza poszczególnych grup dochodów składających się na dochody ogółem. I tak:

1.1 Dochody bieżące

Na rok 2025 planuje się dochody bieżące w łącznej kwocie 62.137.583,84 zł i stanowią one będą 88,80% planowanych dochodów ogółem.

1.1.1. Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych

Jednym z większych i kluczowych źródeł dochodów budżetu Gminy Zgorzelec w ostatnich latach były udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT). Na wysokość dochodu z tego tytułu ma wpływ liczba mieszkańców gminy i poziom osiąganych przez nich dochodów. W latach 2018-2024 można zaobserwować znaczące wahania w zakresie wpływów z tego tytułu. Wpływ na to miały przede wszystkim czynniki zewnętrzne w postaci pandemii COVID 19, zmiany podatkowe (zwolnienia z podatku dla osób do 26 roku życia, brak podatku od emerytur, założenia Polskiego Ładu, itp.), duża ilość mieszkańców Gminy Zgorzelec pracująca poza granicami kraju, itd.

Dopiero zmiana ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która uniezależniła poziom dochodów od zmian podatkowych na szczeblu centralnym, wprowadziła zasadę, iż poziom dochodów z PIT będzie uzależniony od poziomu dochodów uzyskiwanych przez mieszkańców danej gminy.

Tabela. Plan i wykonanie dochodów z udziału w PIT w latach 2021-2025

rok	plan dochodów z udziału w PIT	dochody wykonane z udziału w PIT	relacja rdr wg planu	relacja rdr wg wykonania
a	b	c	d	e
2021	7 484 079,00	8 101 010,00	135,07%	143,02%
2022	8 790 648,00	8 790 648,00	117,46%	108,51%
2023	6 461 668,00	6 461 668,00	73,51%	73,51%
2024	9 089 221,00	9 089 221,00	140,66%	140,66%
2025	25 733 128,75	25 733 128,75	283,12%	283,12%

Do kalkulacji dochodów z tego tytułu w roku 2025 przyjęto kwotę podaną przez Ministra Finansów w piśmie z dnia 24 października 2024 r. – 25.733.128,75 zł.

W latach 2026–2034 założono wzrost dochodu na poziomie od 1,00% do 3,00% rocznie.

1.1.2. Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych

Udział gmin w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT) wynosi obecnie 1,6% i liczony jest od dochodów uzyskiwanych przez podatników podatku CIT, stanowi już znacznie mniejsze źródło dochodów budżetu Gminy Zgorzelec niż udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT).

Do kalkulacji dochodów z tego tytułu na rok 2025 przyjęto kwotę podaną przez Ministra Finansów z dnia 24 października 2024 r – 297.217,25 zł.

Na lata 2026 – 2034 zakłada się wzrost dochodu na poziomie od 2,00% do 3,00% w skali roku.

1.1.3. Subwencja ogólna z budżetu państwa

Ministerstwo Finansów przekazało informację, że w roku 2025 planowane kwoty dochody w zakresie uzupełnienia subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego dla Gminy Zgorzelec wyniesie łącznie – 1.542.345,84 zł. Składać się na nią będą dochody z tytułu środków na uzupełnienie dochodów gmin w wysokości 1.497.092,32 zł oraz subwencja ogólna z budżetu państwa w kwocie 45.253,52 zł. Przedmiotowe zmiany wynikają z zapisów nowej ustawy o dochodach jst.

Zakłada się, że w latach 2026 – 2034 wzrost dochodów z tytułu subwencji ogólnej i uzupełnienia dochodów gmin będą kształtować się na poziomie 1,00% rocznie.

Jedną z wyższych i istotniejszych pozycji dochodowych budżetu Gminy Zgorzelec była subwencja oświatowa, jaką gmina otrzymywała na pokrycie części kosztów związanych z funkcjonowaniem wszystkich placówek i jednostek oświatowych. Jednak w związku ze zmianą ustawy o dochodach jst, nastąpiła głęboka zmiana w zakresie dotychczas obowiązujących przepisów i źródeł finansowania. Pozycja dochodów z tytułu uzupełnienia dochodów jst i subwencji ogólnej z budżetu państwa planowana jest w kwocie nieco ponad 1,5 mln zł. Pozostałe środki, jakie będą stanowić pokrycie wydatków oświatowych zawarte zostały w udziałach gminy w PIT.

Plan i wykonanie dochodów z subwencji oświatowej w latach 2021-2025

rok	plan dochodów z subwencji oświatowej	dochody wykonane z subwencji oświatowej	relacja rdr wg planu	relacja rdr wg wykonania
a	b	c	d	e
2021	5 355 941,00	5 355 941,00	107,98%	107,98%
2022	5 596 337,00	5 596 337,00	104,49%	104,49%
2023	6 716 200,00	6 716 200,00	120,01%	120,01%
2024	10 221 914,00	10 221 914,00	152,20%	152,20%
2025	1 542 345,84	1 542 345,84	15,09%	15,09%

1.1.4. Dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące

Dochodami gminy są dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, w tym dotacje celowe z budżetu państwa, dotacje od innych jednostek samorządu terytorialnego, środki na dofinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej, środki pozyskane z innych źródeł. Ujęto w tej pozycji także wpłaty innych gmin za pobyt dzieci z ich terenu w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych szkół podstawowych na terenie Gminy Zgorzelec.

Do lipca 2022 gminy realizowały zadania z zakresu działu 855 Rodzina finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa, w tym program 300+, program 500+. Od roku 2022 zadania te są realizowane przez ZUS. Tym samym w roku 2022 i kolejnych zmniejszają się znacznie dochody gminy w tej grupie.

Na rok 2025 kwota dotacji została skalkulowana na poziomie 4.154.220,00 zł.

Szacuje się, że dotacje celowe w następnych latach objętych prognozą przy założeniu, że gmina realizuje takie zadania jak obecnie będą rosły na poziomie od 1,00% do 2,00% w skali roku.

W trakcie wykonywania budżetu w ciągu roku poziom dotacji przekazywanych z budżetu państwa dla gminy jest zwiększany na podstawie decyzji wojewody. Środki te zwiększają jednocześnie wydatki, na które zostały przeznaczone.

1.1.5. Pozostałe dochody bieżące

W tej grupie główne źródła dochodu to wpływy z: podatku od nieruchomości, od czynności cywilno – prawnych, od środków transportowych, rolnego, leśnego, od spadków i darowizn, podatku opłacanego w formie karty podatkowej, wpływy z opłat - adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek podziału, z tytułu budowy dróg, budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości, za zajęcie pasa drogowego, za wydawane zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, za gospodarowanie odpadami komunalnymi. A także opłata skarbową, wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego, za korzystanie z wyżywienia w przedszkolu. To również dochody z majątku gminy (czynsze najmu, wpływy z tyt. dzierżawy gruntów i pomieszczeń stanowiących własność gminy), sprzedaż usług, w tym dochody pobierane przez Centrum Rekreacyjno-Turystyczne głównie za bilety wstępu i karnety na lodowisko, wynajem kajaków i rowerów. Do tej grupy dochodów zalicza się również wpłaty z tyt. darowizn, odsetki od środków na rachunkach bankowych, odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat, kary umowne. Także nie wymienione wyżej dochody pobierane przez placówki oświatowe w tym – za wynajem pomieszczeń w szkołach, za wyżywienie w stołówkach szkolnych.

Na rok 2025 zaplanowano kwotę – 30.410.672,00 zł.

W latach 2026 - 2034 założono wzrost pozostałych dochodów bieżących na poziomie od 2,4% do 4,00%, w tym:

1.1.5.1. Podatek od nieruchomości

Rok rocznie zwiększa się podstawa opodatkowania gruntów i budynków podatkiem od nieruchomości. Podatek od nieruchomości stanowi jedno z głównych źródeł dochodu budżetu Gminy Zgorzelec. Planuje się zwiększenie podstawy opodatkowania gruntów i budynków podatkiem od nieruchomości. Co roku zwiększa się powierzchnia gruntów zaliczonych do gruntów niesklasyfikowanych w ewidencji gruntów jako użytki rolne, a tym samym podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, oddawane są do użytku nowe budynki mieszkalne, handlowe i usługowe oraz budowle związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Na rok 2025 szacuje się dochód z tyt. podatku od nieruchomości w kwocie 19.400.000,00 zł. W roku 2025 będą obowiązywały nowe, większe stawki podatku.

W latach 2026 – 2034 planowany jest wzrost dochodu na poziomie od 2,00% do 4,00% w skali roku.

Plan i wykonanie dochodów z podatku od nieruchomości (od osób fizycznych i od osób prawnych) w latach 2021-2025

rok	plan dochodów z podatku od nieruchomości	dochody wykonane z podatku od nieruchomości	relacja rdr wg planu	relacja rdr wg wykonania
a	b	c	d	e
2021	14 200 357,00	14 284 498,00	118,87%	102,03%
2022	14 280 000,00	12 771 817,00	100,56%	89,41%
2023	16 460 000,00	13 836 867,00	115,27%	108,34%
2024	20 589 886,00	20 000 000,00	125,09%	144,54%
2025	19 400 000,00	19 400 000,00	94,22%	97,00%

1.2. Dochody majątkowe

Do dochodów majątkowych zalicza się dotacje przeznaczone na inwestycje w tym również dotacje i środki na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej oraz dochody ze sprzedaży majątku gminy.

Na rok 2025 skalkulowano dochody na kwotę 7.835.779,00 zł, w tym dochody ze sprzedaży majątku w wysokości 500.000,00 zł.

W latach 2026 - 2034 planuje się dochody majątkowe, które będą pochodzić ze źródeł zewnętrznych, tj. ze środków i dotacji pozyskanych z budżetu państwa w ramach programów rządowych oraz ze środków europejskich. Nie planuje się dochodów majątkowych z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje. W przypadku ich pozyskania będą zwiększały pulę wydatków na inwestycje.

1.2.1. Dochody ze sprzedaży majątku

Dochody z tytułu sprzedaży majątku gminy w latach minionych dochód kształtował się bardzo różnie. W roku 2021 – 1.780.903,83 zł, w roku 2022 – 840.247,96 zł, rok 2023 – 2.641.177,01 zł, rok 2024 – ca. 100.000,00 zł.

Na rok 2025 planuje się dochód w kwocie 500.000,00 zł.

Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności

Na lata 2026-2034 nie zakłada się żadnych dochodów z tego tytułu.

1.2.2. Dotacje i środki przeznaczone na inwestycje

Gmina pozyskuje dotacje i środki przeznaczone na inwestycje z różnych źródeł krajowych oraz realizuje inwestycje dofinansowane z budżetu Unii Europejskiej.

Na rok 2025 planuje się kwotę 7.334.779,00 zł, są to środki przyznane gminie na:

- 1) Przebudowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Jędrzychowicach i Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Tylicie-Kunów w łącznej kwocie 284.400,00 zł z tytułu środków otrzymanych od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych – środki z TFOGR we Wrocławiu,
- 2) PŁ Przebudowę wraz z rozbudową części istniejącego budynku mieszkalno-usługowego na budynek mieszkalny wielorodzinny i usług użyteczności publicznej w miejscowości Gronów w kwocie 4.250.000,00 zł z tytułu środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych,
- 3) Modernizację energetyczną budynków Urzędu Miasta i Urzędu Gminy Zgorzelec w łącznej kwocie 800.379,00 zł z tytułu dotacji celowej w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego,
- 4) PŁ Przebudowę wraz z rozbudową budynku świetlicy wiejskiej w Łagowie w kwocie 2.000.000,00 zł z tytułu środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych.

W następnych latach objętych wieloletnią prognozą finansową planuje się wyłączni dochody majątkowe z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje, które znajdują swoje odzwierciedlenie w wykazie przedsięwzięć, w tym również te, które uzyskały już pozytywne decyzje o dofinansowaniu. Po otrzymaniu decyzji o ich przyznaniu dochody budżetu zostaną zwiększone. Jednocześnie kwoty te będą mogły być przeznaczone na zwiększenie wydatków majątkowych.

2. Wydatki ogółem

Wydatki ujmuje się w prognozie finansowej Gminy Zgorzelec na lata 2025 - 2037 w podziale na wydatki bieżące i majątkowe.

Poziom prognozowanych wydatków zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców.

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się wydatków budżetu Gminy Zgorzelec oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach wydatków (tj. wynagrodzenia i pochodne, wydatki na obsługę długu, pozostałe wydatki bieżące, itd.), posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiedni wskaźnik makroekonomiczny, w szczególności o wskaźnik inflacji. Planowane wydatki na rok 2025 w projekcie uchwały budżetowej zostały skalkulowane na kwotę 67.473.362,84 zł.

2.1. Wydatki bieżące

Planowane wydatki bieżące w roku 2025 w projekcie uchwały budżetowej zostały skalkulowane na kwotę 55.984.255,56 zł.

Składają się na nie wynagrodzenia i składki od nich naliczane, wydatki na obsługę długu i wydatki związane z działalnością jednostek organizacyjnych gminy, dotacje na zadania bieżące, świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3.

W latach 2026-2034 zaplanowano wzrost wydatków bieżących w przedziale od 2,00% do 4,00%.

Przy kalkulacji wydatków na kolejne lata objęte prognozą dokonana została analiza grup wydatków bieżących. I tak:

2.1.1. Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

Ujęto w tej pozycji wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane pracowników urzędu gminy i jednostek budżetowych, które funkcjonują w Gminie Zgorzelec, tj. pięciu szkół podstawowych, Publicznego Przedszkola i Żłobka w Jędrzychowicach, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także wynagrodzenia wynikające z zawartych umów zleceń. Należy również wspomnieć o konieczności zatrudnienia dodatkowych osób w związku z wymogami wprowadzonymi w przepisach oświatowych, a także z zakresu pomocy społecznej. Jednocześnie następował wzrost wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych gminy w poszczególnych latach.

Szacuje się, że w roku 2025 planowane wydatki na wynagrodzenia i pochodne będą rosły z uwagi na wzrost średnich wynagrodzeń nauczycieli, zatrudnienie psychologów i pedagogów szkolnych, wzrost kwoty najniższego wynagrodzenia, a także regulacje płacowe, jakie wprowadzono w trakcie roku budżetowego.

Ponadto należy nadmienić, iż w od 1 stycznia 2025 r. dojdzie do likwidacji jednej jednostki organizacyjnej, tj. Centrum Rekreacyjno-Turystycznego, a także przekształcenia Gminnego Ośrodka

Kultury w Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Dodatkowo w IV kw. 2024 r. rozpoczęto przygotowania do reorganizacji sieci szkół gminnych i struktury organizacyjnej oświaty. Ma to w głównej mierze przynieść znaczące oszczędności w zakresie ponoszonych kosztów, w tym wydatków na wynagrodzenia i pochodne.

Na rok 2025 skalkulowano wydatki w tej grupie w kwocie 28.399.869,00 zł

W roku 2025 nie jest planowany wzrost wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych gminy.

W następnych latach objętych prognozą wieloletnią zakłada się wzrost wydatków ogółem na ten cel na poziomie od 3% do 5% w skali roku.

2.1.2. Wydatki na obsługę długu

Wydatki budżetu Gminy Zgorzelec na obsługę długu stanowią wydatki na spłatę odsetek od kredytu konsolidacyjnego, jaki zastał zaciągnięty w 2024 r.

Wydatki na obsługę długu zostały ujęte w kolumnie 2.1.3 Załącznika Nr 1 do uchwały.

Plan na rok 2025 skalkulowany został na kwotę 1.500.000,00 zł.

Przy planowaniu wydatków na obsługę długu na lata następne przyjmuje się obowiązujące oprocentowanie kredytów i w dalszych latach stopniowe zmniejszanie oprocentowania (marża + WIBOR) na poziomie od 6,25% do 2,75 % w skali roku.

W 2024 r. podjęto decyzję o zaciągnięciu kredytu konsolidacyjnego w łącznej kwocie 22.849.900,00 zł, którego celem było wydłużenie okresu spłaty istniejących zobowiązań do 2034 roku i zapewnienie odpowiedniej restrukturyzacji spłaty długu, co pozwoliło rozłożyć obciążenia związane z rozchodami równomiernie na kolejne lata budżetowe.

Proces konsolidacji zadłużenia ma na celu dogodniejsze i bardziej realistyczne rozłożenie w czasie przypadających do spłaty zobowiązań finansowych Gminy Zgorzelec. Poza dogodniejszym okresem spłaty, który ma na celu zwiększenie płynności finansowej budżetu, istnieje realna możliwość uzyskania w wyniku postępowania o zamówienie publiczne niższych kosztów obsługi zadłużenia.

Szacuje się, że od 2025 r. znacząco zaczną obniżyć się koszty obsługi zadłużenia, tym bardziej, iż od marca przyszłego roku zapowiadana jest obniżka stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej.

Realna kwota obsługi zadłużenia w latach 2025-2034 zostanie wprowadzona do wpf po przeprowadzeniu postępowania przetargowego w m-cu grudniu 2024 r.

2.1.3. Pozostałe wydatki bieżące

Są to pozostałe wydatki realizowane przez gminne jednostki budżetowe i urząd gminy. Są związane z wykonywaniem zadań statutowych jednostek, są to przekazane przez urząd gminy dotacje podmiotowe, celowe i przedmiotowe podmiotom sektora finansów publicznych i spoza tego sektora oraz różne wydatki na rzecz osób fizycznych. Między innymi – utrzymanie i remonty dróg w gminie, oświetlenie uliczne i konserwacja oświetlenia, remonty obiektów i budynków mieszkalnych i niemieszkalnych wchodzących w skład mienia gminy, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego w tym ochrona przeciwpożarowa, funkcjonowanie szkół publicznych i przedszkola, dotacje dla przedszkoli niepublicznych, do żłobków niepublicznych, wszelkie świadczenia na rzecz osób fizycznych realizowane głównie przez GOPS, obsługa systemu gospodarki odpadami komunalnymi, dbałość o gminne tereny zielone, funkcjonowanie placówek kulturalnych, obiektów sportowych, placów zabaw. Wydatki na utrzymanie i eksploatację istniejących i oddawanych do użytku nowych obiektów opracowanie projektów planów zagospodarowania przestrzennego, funkcjonowanie urzędu gminy.

Wydatki bieżące miały z roku na rok tendencję rosnącą znacznie ponad stopień inflacji m.in. ze względu na wykonywanie przez gminę nowych dotąd nie realizowanych zadań (np. nowe zadania z zakresu

wspierania rodziny, organizacja systemu gospodarki odpadami). W wyniku inwestycji oddawane są do użytku nowe obiekty. Ich utrzymanie również generuje coraz większe wydatki bieżące.

W roku 2025 planowane wydatki w tej grupie wynoszą 26.084.386,56 zł. Na rok 2025 skalkulowano w projekcie uchwały budżetowej niezbędne wydatki rzeczowe związane z realizacją bieżących zadań gminy przez urząd gminy i jednostki organizacyjne (bez wynagrodzeń i pochodnych oraz obsługi długu. Uzasadnia się to tym, że na etapie projektu budżetu na rok 2025 nie planuje się wydatków ze środków funduszu Pomocy Ukrainie, wydatków ze środków funduszu przeciwdziałania Covid – 19 (tj. m.in dodatki węglowe, dodatki dla ogrzewających domy olejem grzewczym, itd.).

W latach 2026 – 2034 zakłada się równomierny wzrost na poziomie od 1,50% do 2,5% rocznie.

W roku 2025 bieżące wydatki na programy finansowane z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej zaplanowano w kwocie – 106.330,68 zł.

2.2. Wydatki majątkowe

Na rok 2025 planuje się wydatki majątkowe w wysokości 11.489.107,28 zł.

W następnych latach wielkość wydatków majątkowych będzie uzależniona od poziomu niezbędnych dla funkcjonowania gminy wydatków bieżących w tym wydatków na obsługę zadłużenia, poziomu pozyskanych środków zewnętrznych na inwestycje.

Od roku 2026 planuje się, że źródłem finansowania inwestycji będą środki własne gminy, a także dotacje na inwestycje oraz pozyskane środki zewnętrzne. Gmina Zgorzelec czyni starania o pozyskanie dotacji z różnych źródeł. W przypadku otrzymania decyzji o przyznaniu dotacji celowych na finansowanie inwestycji, wydatki na inwestycje w poszczególnych latach będą zwiększane.

3. Wynik budżetu

W uchwale budżetowej na rok 2025 zaplanowane dochody budżetu są wyższe od planowanych wydatków o kwotę 2.500.000,00 zł. Wynik budżetu to nadwyżka w takiej kwocie. Nadwyżka budżetu w roku 2025 będzie przeznaczona na spłatę raty zaciągniętego w 2024 r. kredytu konsolidacyjnego.

Od 2026 r. do 2034 r. zakłada się, że poszczególne budżety będą zamykały się nadwyżkami w kwocie po 2,5 mln zł, które będą sukcesywnie przeznaczane na spłatę raty ww. kredytu.

Wynik budżetu w poszczególnych latach obrazuje kol. 3 Załącznika Nr 1 do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

4. Przychody, rozchody

Na rok 2025 zaplanowane zostały rozchody w kwocie 2.500.000,00 zł. Jest to spłata raty kredytu konsolidacyjnego. Na lata 2026-2034 planuje się stałą kwotę rozchodów w wysokości 2,5 mln zł. Planowane rozchody w całości są związane ze spłatą zaciągniętego przez gminę długu.

Na 2025 r. nie planuje się przychodów.

Całkowita spłata długu nastąpi w roku 2034. Przychody ujęte są w kolumnie 4, rozchody w kolumnie 5 Załącznika nr 1 do uchwały. Planowane rozchody w całości są związane ze spłatą zaciągniętego przez gminę długu i stanowią konsekwencję zaciągniętych uprzednio zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Art. 243. ustawy o finansach publicznych normuje stopień zadłużenia jst. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek wraz

z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań, w tym odsetkami od kredytów i pożyczek, oraz wykupów papierów wartościowych, spłat rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego i potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji wraz z odsetkami – do planowanych dochodów bieżących budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Zgorzelec wskaźniki zostały zachowane.

5. Planowana kwota długu

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest instrumentem służącym do planowania kwoty długu w kolejnych latach oraz do określania możliwości jego spłaty. Według uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zgorzelec na lata 2025 – 2034 planowana kwota długu na koniec 2025 roku wyniesie 22.713.478,46 zł.

Całkowita spłata długu nastąpi w roku 2034.

W poz. 6 wykazana jest kwota długu na koniec poszczególnych lat budżetowych okresu WPF, wynikająca z zaciągniętego kredytu długoterminowego oraz kwota długu spłacana wydatkami (m.in: umowa "nienazwana" dotycząca kompleksowej modernizacji i przebudowy oświetlenia na terenie Gminy Zgorzelec, umowa leasingu samochodów,).

6. Równoważenie sekcji bieżącej budżetów

Zgodnie z art. 242 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 tj. o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych pomniejszoną o niewykorzystane środki na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Relacja zrównoważenia dochodów i wydatków bieżących przedstawiona jest w Załączniku Nr 1 kolumna 7.1 i 7.2.

W Załączniku Nr 1 kolumna 7.1 i 7.2 przedstawione zostały w poszczególnych latach kwoty różnicy między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. W każdym z tych lat relacja została spełniona.

Objaśnienia do Załącznika Nr 2

1. Kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia w ramach wydatków na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530), z tego:

a) wydatki majątkowe na realizację przedsięwzięć:

- „Budowa boisk wielofunkcyjnych w Jędrzychowicach (prace projektowe)”: plan na 2025 r. – 140.000,00 zł; plan na 2026 r. – 1.007.140,00 zł; limit zobowiązań – 1.147.140,00 zł,
- „Budowa boisk wielofunkcyjnych w Tylicach (prace projektowe)”: plan na 2025 r. – 140.000,00 zł; plan na 2026 r. – 1.007.140,00 zł; limit zobowiązań – 1.147.140,00 zł,
- „Budowa boisk wielofunkcyjnych w Osieku Łużyckim (prace projektowe)”: plan na 2025 r. – 20.000,00 zł; plan na 2026 r. – 3.471.429,00 zł; limit zobowiązań – 3.491.429,00 zł,

2. Kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, o których mowa w ust. 3.

W załączniku dotyczącym planowanych do realizacji przedsięwzięć zaplanowano na dzień opracowania wieloletniej prognozy finansowej Gminy Zgorzelec tylko i wyłącznie plan wydatków na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2), z tego

a) wydatki bieżące na realizację przedsięwzięć pn.:

- „Zakup samochodu terenowego typu pick-up na potrzeby urzędu gminy w formie leasingu operacyjnego”: plan na 2025 – 47.366,88 zł, plan na 2026 – 47.366,88 zł, plan na 2027 – 35.525,16 zł,

b) wydatki majątkowe na realizację przedsięwzięć pn.:

- „Kompleksowa modernizacja oraz dobudowa nowych punktów i linii oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zgorzelec wraz z zapewnieniem finansowania”: plan na 2025 - 522.347,28 zł, plan na 2026 - 130.586,42 zł,
- „Budowa ul. Okrężnej w miejscowości Łagów (w tym prace projektowe): plan na 2025 – 240.000,00 zł, plan na 2026 – 4.020.000,00 zł, plan na 2027 – 4.000.000,00 zł; limit zobowiązań – 8.250.000,00 zł,
- „Rozbudowa infrastruktury wodociągowej ze stacji SUW w Jerzmankach”: plan na 2025 – 300.000,00 zł; plan na 2026 – 400.000,00 zł,
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 2384D w Osieku Łużyckim - prace projektowe”: plan na 2025 – 50.000,00 zł, plan na 2026 – 500.000,00 zł, plan na 2027 – 350.000,00 zł; limit zobowiązań – 900.000,00 zł.